

תוכנית להפעלת מיל"י מרכזי יום לאנשים מזדקנים וזקנים עם פיגור שיכלי

חברי הועדה :

דני כץ – מפקח ארצי תעסוקה - יו"ר
מימי ישראל- מפקחת מחוזית מחוז ירושלים
חני דניס מור – מנהלת השרות לנכויות התפתחותיות ע. תל-אביב יפו
חבצלת עמרמי – מנהלת מע"ש ת"א ציימס ישראל
שרית רחמים- מנהלת תחום פיגור שיקום ע.ירושלים
שוקי בן נון - מנהל שירותי קהילה אלון ישראל
מרגלית פילר – מנהלת שיקום אלון ישראל
שמואל ויינגלס – ס/מנהל הקרן לפיתוח שירותים לנכים בטל"א
אורית טובול- הקרן לפיתוח שירותים לנכים בטל"א
אורנה בר מנהלת הקרן לסייעוד בטל"א
סימה חבר – קרן הסייעוד בטל"א
ריבה מוסקל – מנכ"ל קרן שלם
מיקי כהן – רכזת פרויקטים קרן שלם
יוסי קליין-אדריכל יועץ

התוכנית נועדה להציע מענה תעסוקתי /עיסוקי למשך שעות היום לאנשים עם פיגור שיכלי בני 50 ומעלה המאופיינים בירידה תפקודית, החיים בבתייהם הפרטיים או במסגרות הדיור של השרות בקהילה.

להלן: מרכז יום למזדקנים וזקנים עם פיגור שיכלי מיל"י = מרכז יום לאנשים מיוחדים

כללי: לאנשים עם פיגור שיכלי יש נטייה לירידה בתפקודם בסוף שנות ה-40 ותחילת שנות ה-50 לחייהם, על פי מרבית החוקרים.

ליפשיץ (1995) מציינת כי השונות בין החוקרים בקביעת גיל הזקנה קשורה, בין היתר, גם למחקרים שנעשו בשנים האחרונות. כאשר מחקרים שנערכו בשנות ה-70 הציבו בדרך כלל את הסף התחתון של גיל הזקנה בגילאי 40-50 ואילו מחקרים משנות ה-80 ואילך העלו את הסף לגילאי 50 ומעלה.

למרות השיפור בתוחלת החיים בשנים האחרונות תוחלת החיים של אנשים עם מוגבלות בשכלם עדיין קצרה משמעותית מזו של אוכלוסייה רגילה. ולכן החוקרים מציעים שלמען צרכים דמוגרפים ומחקריים גיל 55 ייחשב כגיל רשמי לזקנה עבור קשישים עם פיגור שיכלי.

במסגרת הפרויקט הניסוי שנעשה בשני המעיישים הגדולים של ת"א ושל י"ם נקבע גיל התחלת הפרויקט הניסוי לגיל 50.

אוכלוסיית היעד: הועדה ממליצה על שני מרכיבים עיקריים לקביעת האוכלוסייה והם:

1. **גיל כרונולוגי:** הפרוגרמה תיושם החל מגיל 50 (ראה סקירת ספרות ותוכניות ניסוי).
2. **רמת תפקוד:** זו מאופיינת בירידה ברמת התפקוד הפסיכו מוטורי כתוצאה מהתהליך ההזדקנות ובשונה מהמאפיינים של האוכלוסייה הטיפולית סיעודית (הנמצאת במרכזי יום לגילאי +21).

גודל האוכלוסייה: מבדיקה מדגמית שערכנו בנתוני עיריית ירושלים עולה שכ- 15 אחוז מסך המועסקים בתעסוקה מוגנת בירושלים זקוקים למסגרת מותאמת למזדקנים וזקנים. מכאן, שאם השרות נותן מענה לכ- 3200 אנשים עם פיגור שכלי (בכל הארץ), במערכת התעסוקה המוגנת, ניתן להעריך שכ- 400 איש מתוכם, יזדקקו למענים מתאימים לתעסוקת אנשים מזדקנים.

בנוסף סברה הועדה שישנם אנשים שמסיבות שונות לא השתלבו או נפלטו בעבר מהמע"ש ופתרון של מרכז יום למזדקנים בעיקר המיל"י החיצוני (יוסבר בהמשך) יהיה אטרקטיבי עבורם.

ומכאן שבהערכה ישנם כ- 700 אנשים שהם אוכלוסיית היעד למרכז יום למזדקנים וזקנים.

תאור מרכז היום למזדקנים וזקנים עם פיגור שיכלי:

הועדה סקרה את התוכניות השונות הקיימות היום ורלוונטיות לאנשים עם פיגור שיכלי, וכן בחנה תוכניות המתאימות לאנשים זקנים רגילים.

הועדה ממליצה שלאנשים בגילאי 50 ומעלה, תבנה מסגרת שתהיה יצרנית באופן שיתאים למזדקנים ויהיה עם אוריינטציה תעסוקתית חלקית, ובנוסף ייתן גם מענה לאנשים בגילאי 65 + עם אופי עיסוקי ולא תעסוקתי.

הועדה אימצה מספר הנחות שיש להעמידן בבסיס כל תוכנית תעסוקה לאנשים מזדקנים וזקנים :

1. שמירה על קשר החברתי עם קבוצת השווים.
2. המשכיות של תעסוקה יצרנית חלקית המותאמת לאנשים מזדקנים בעיקר בגילאים 50-65
3. הוספת תכנים פרא-רפואיים, חברתיים וטיפוליים המלווים בשקט רגיעה ומנוחה רבה יותר כחלק מסדר היום.
4. המע"ש ימשיך להוות מסגרת להכנת החניכים לפרישה מתעסוקה.

הועדה הציעה שני מודלים למיל"י (מרכז יום למזדקנים וזקנים עם פיגור שיכלי) :

1. מרכז יום (מיל"י) לבני 50 ומעלה בתוך המע"ש. תוכנית זו מתאימה למסגרות קטנות בהן מס' האנשים המזדקנים הוא נמוך יחסית ובמקומות בהם ניתן להתאים או לבנות יחידה כזו בתוך המע"ש.

2. מרכז יום (מיל"י) לבני 50 + כיחידה עצמאית מחוץ למע"ש, במבנה נפרד. תוכנית זו מתאימה לאוכלוסייה מזדקנת במקומות בהם מדובר במס' רב של אנשים המצדיק בניית מסגרת נוספת בקהילה.

שני היחידות יהוו חוליה ברצף תעסוקה לאנשים עם פיגור שיכלי בקהילה, ירחיבו את טווח האפשרויות וחופש הבחירה של האדם עם פיגור שכלי.

להלן פירוט המודלים:

1.מיל"י לבני 50 ומעלה בתוך המע"ש – כיום פועלות שתי תוכניות ניסוייות, האחת במע"ש ת"א אחיקם בהפעלת עמותת ציימס והשניה במע"ש אלון ירושלים ב"מרכז סבא" (מצורפים תיאורי הפרויקטים).

חברי הועדה ביקרו במסגרות אלו, קיבלו מידע אודות התוכניות, חשיבותן יעילותם ובעיקר, תרומתם לצרכיו המשתנים/מזדקנים של האדם עם פיגור שכלי. חברי הועדה נעזרו בגיבוש התוכנית במתווה של התוכניות הניסוייות.

כללי:מיל"י (מרכז יום למזדקנים עם פיגור שיכלי) במע"ש לגילאי 50 ומעלה, ייתן מענה תעסוקתי ועיסוקי מגיל 50, לאנשים הזקוקים למסגרת יום, בה ניתן להמשיך בתעסוקה יצרנית לצד פעילות שיקומית חברתית הפגתי. התוכנית תכלול סדנאות טיפוליות, תוכניות אקטואליה, תקשורת, טיפוח החן, מנוחה, וכד'. לכל אדם, ובשיתופו, תבנה תוכנית אישית בהתייעצות עם צוות המרכז ומומחה לגריאטריה.

אוכלוסיית היעד: אנשים המאובחנים כמפגרים בשכלם, בני 50 ומעלה, עם ירידה ברמת התפקוד הפיזי מנטאלי ושאינם טיפוליים סיעודיים, והתופסים את עצמם כמזדקנים ונתפסים כך, על פי קריטריונים של אנשי מקצוע המסגרת הטיפולית, והמשפחה/אפוטרופוס.

ועדת קבלה: תתקיים לגבי כל האנשים המועמדים למרכז יום למזדקנים אשר הגיעו לגיל 50. הועדה המקצועית, בהתבסס על אבחון עדכני, תשקול את מידת ההתאמה של כל מועמד, על פי רמתו התפקודית קוגניטיבית ותחליט על ההתאמה למרכז היום - מיל"י. בצוות הועדה המקצועית יהיו שותפים: מנהל ועו"ס המע"ש, עו"ס הקהילה, המועמד, הוריו/אפוטרופוס (אם מתגורר/ת בבית), מנהל, ועו"ס מסגרת הדיור (אם מתגורר מחוץ לבית), מפקח מחוזי.

שעות הפעילות: מרכז היום יפעל בין השעות 08:00 - 15:30. קיימת אפשרות לקיצור יום הפעילות, בתאום ובהסכמה של מערכת הדיור ו/או המשפחות.

כ"א: מדריך ל – 8 אנשים. בת שרות לאומי: אופציה רצויה
צוות מקצועי: רכזת, מדריכים, צוות פרא רפואי ואנשי מקצוע מתחומים שונים.

מבנה פיזי: מרכז היום בתוך המע"ש דורש התאמות שיעודן לאפשר את פעילות הקבוצה על בסיס העקרונות:

1. חלל מרכזי: 10-12 מ"ר ברוטו לאדם
2. ניצול חדרי הטיפול הקיימים במע"ש ואם לאו אז יצירת חדר טיפול אחד לפחות
3. שירותים ומקלחת צמודים
4. פינת מנוחה: שתאפשר מנוחה, רגיעה צפייה בטלוויזיה האזנה למוסיקה

לכל קבוצת מזדקנים יוקצה חדר או קבוצת אס. על החדר להיות בגודל המתאים לקבוצת עבודה כ-40 מ"ר כולל מקום לריהוט למנוחה והפוגה, ובנוסף מספר שולחנות לתעסוקה. יש להשתדל למקם את החדר בקומת קרקע וסמוך לחדרי השירותים. בבניה חדשה יש לבנות חדרים הכוללים שירותים ומקלחת.

מפעיל התוכנית: התכנית תופעל על פי החלטת הרשות המקומית בהתייעצות עם השרות.

הגדרת התכנים של מיל"י:

1. סדנאות פעילות: אומנות פלסטית, אקטואליה האזנה למוזיקה, התעמלות בתנועה, יוגה וכד'.
2. תכנים טיפוליים: קלינאית תקשורת פיזיותרפיה, טיפולים אלטרנטיביים וכד'.
3. תכנים חברתיים: סיורים, טיולים, שורה וכד'.
4. תכנים רפואיים: חנוך לבריאות, בעיות בריאות, סכרת, וכד'.
5. תוכניות A.D.L: הגיינה – אישית רפואית.
6. תכנים רגשיים: התמודדות עם אובדן תפקודי גוף, התמודדות עם מות ועיבוד אבל.

מדינת ישראל
משרד הרווחה
האגף לטיפול באדם המפגר
השרות לטיפול בקהילה

הסעות: באחריות הרשות המקומית. יש צורך להגדיל תעריף ההסעות לרשות בגלל פיצול שעות הפעילות במיל"י.

מימון, תעריף: התעריף יהיה ע פי התעריפים הקיימים היום לטיפולים סיעודיים על פי רמת תפקוד

ובעתיד אנו ממליצים לבחון את התעריף לאור הניסוי

2. מרכז יום (מיל"י) לבני 50 ומעלה במבנה חיצונית

כללי: מיל"י (מרכז יום למזדקנים עם פיגור שיכלי) במבנה חיצוני לגילאי 50 ומעלה, ייתן מענה תעסוקתי ועיסוקי מגיל 50, לאנשים הזקוקים למסגרת יום, בה ניתן להמשיך בתעסוקה יצרנית לצד פעילות שיקומית חברתית הפגתית. התוכנית תכלול סדנאות טיפוליות, תוכניות אקטואליה, תקשורת, טיפוח החן, מנוחה, וכד'. לכל אדם, ובשיתופו, תבנה תוכנית אישית בהתייעצות עם צוות המרכז ומומחה לגריאטריה.

הגדרת אוכלוסיית היעד: אנשים המאובחנים כמפגרים בשכלם, בני 50 ומעלה, עם ירידה ברמת התפקוד הפיזי מנטאלי ושאינם טיפוליים סיעודיים, והתופסים את עצמם כמזדקנים ונתפסים כך, על פי קריטריונים של אנשי מקצוע המסגרת הטיפולית, והמשפחה/אפוטרופוס.

ועדת קבלה: תתקיים לגבי כל האנשים המועמדים למרכז יום למזדקנים אשר הגיעו לגיל 50. הועדה המקצועית, בהתבסס על אבחון עדכני, תשקול את מידת ההתאמה של כל מועמד, על פי רמתו התפקודית קוגניטיבית ותחליט על ההתאמה למרכז היום - מיל"י. בצוות הועדה המקצועית יהיו שותפים: מנהל ועו"ס המע"ש, עו"ס הקהילה, המועמד, הוריו/אפוטרופוס (אם מתגורר/ת בבית), מנהל, ועו"ס מסגרת הדיור (אם מתגורר מחוץ לבית), מפקח מחוזי.

זמני פעולה: זמני הפעילות יקבעו אישית לכל מזדקן / זקן תהיה אפשרות לקצר את השהות במרכז יום עד לשעה 13:00 וכן לצמצם את ימי ההגעה למרכז יום לעד 3 פעמים בשבוע. יש לשקול עלויות מול תועלת.

כוח-אדם: מנהל המסגרת, מדריך לכל קבוצה של 8 חניכים, עובדת כללית להזנה וחדר אוכל, ריכוז הבית וניקיון.

מפעיל התוכנית: התכנית תופעל על פי החלטת הרשות המקומית בהתייעצות עם השרות.

הגדרת התכנים של מיל"י:

7. סדנאות פעילות: אומנות פלסטית, אקטואליה האזנה למוזיקה, התעמלות בתנועה, יוגה וכד'.
8. תכנים טיפוליים: קלינאית תקשורת פיזיותרפיה, טיפולים אלטרנטיביים וכד'.
9. תכנים חברתיים: סיורים, טיולים, שורה וכד'.
10. תכנים רפואיים: חנוך לבריאות, בעיות בריאות, סכרת, וכד'.
11. תוכניות A.D.L: הגיינה – אישית רפואית.
12. תכנים רגשיים: התמודדות עם אובדן תפקודי גוף, התמודדות עם מות ועיבוד אבל.

הסעות: באחריות הרשות המקומית. יש צורך להגדיל תעריף ההסעות לרשות בגלל פיצול שעות הפעילות במיל"י.

מימון, תעריף: התעריף המומלץ הוא תעריף שיאפשר מתן קשת טיפולים משמרים וגרונטולוגיים, וכן פיצול היום כולל אפשרות למסייע אישי במיל"י.

מבנה פיזי:

כללי: המבנה הפיזי לאנשים מזדקנים עם צרכים מיוחדים, יתבסס על הפרוגרמה הפיזית של מרכז יום לקשיש, שתוכננה ע"י אנשי מקצוע מהתחום והביטוח הלאומי- הקרן לסייעוד. מומלץ שהמבנה ימוקם באזור מרכזי בשכונה או במרכז העיר או במרכז מסחרי, ולא באזור תעשייה. אחריות להפעלת מרכז היום הוא על הרשות המקומית ומכאן שאישורי כבאות הג"א ועוד יינתנו על ידי הרשות המקומית. על המבנה להיות מונגש במיוחד לאנשים עם ירידה בתפקוד אשר זקוקים למרחב תמרון גדול. מומלץ שמבנה יהיה בשימוש גם אחה"צ בגלל היותו ממוקם במקום מרכזי בעיר.

תוכנית כמותית - שטחים בנויים (למרכז של 50 איש): ראה נספח 1 התוכנית הפיזית

שטח נטו	פונקציה
50	מבואה
18	מנהל – מזכירות – צוות
125	חדר אוכל – מטבח – מחסן מטבח
160	חדרי פעילות
45	חדרי פעילות / מנוחה קטנים
31	מחסנים / תאי ניקיון
30	שירותים
10	מקלחות
470	סה"כ
680 מ"ר	ברוטו 1.45 X
	מבנה דו קומתי
45	תוספת מעלית + מדרגות
725 מ"ר	

א. יחס שטח בנוי / פנוי :

שטח בנוי נטו 470 מ"ר

יחס ברוטו נטו 1.45

חניות 200-300 מ"ר

חצרות 400 מ"ר

קוי בנין 400 מ"ר

סה"כ שטח מגרש בין דונם וחצי לשני דונם

מרכז יום לאנשים מזדקנים עם פיגור שכלי -
מיל"י
(כיחידה חיצונית)

פרוגרמה פיסית

ניספח 1

מאת : אדירכל יוסי קליין

ינואר 2006

מדינת ישראל
משרד הרווחה
האגף לטיפול באדם המפגר
השרות לטיפול בקהילה

תוכן

עמ'	תאור	
12	מיקום המבנה ושיקולים בבחירת מגרש	א.
13	נגישות	ב.
13	דרישות ארכיטקטוניות עיצוביות כלליות	ג.
14	סוג המבנה הרצוי למיל"י	ד.
15	דרישות ארכיטקטוניות לחלקי מבנה ספציפיים	ה.
18	שטחים בנויים	ו.
18	שטח בנוי / פנוי	ז.

א. מיקום המבנה ושיקולים בבחירת מגרש:

מיקום ראוי הוא תנאי להצלחת המרכז מבחינה טיפולית חברתית ותפעולית. אנו ממליצים לבחור את המגרש המיועד מתוך מספר חלופות לאחר בחינת התאמתו לתנאים המיוחדים של האוכלוסייה ולמיקום הספציפי על פי קריטריונים אלה:

מגרש משולב במרקם העירוני / שכונתי

המרכז למזדקנים עם פיגור שכלי כיחידה חיצונית (מיל"י), ימוקם באזורי מגורים בסמוך למגורי אוכלוסיית היעד. מיקום כזה יסייע לשילוב (כנגד בידול) אוכלוסיית היעד במרקם החיים השכונתיים העירוניים והפרטיים. המגרש הנבחר יהווה חלק מרצף של מגורים, מוסדות ציבור קטנים ושטחים ירוקים.

מגרש בעל טופוגרפיה שטוחה

קשיי התנועה של אוכלוסיית המיל"י מחייבים מגרש שטוח בעל טופוגרפיה ללא הפרשי גובה. פתרונות הנגשה המקובלים יקרים (אחזקה) ובלתי יעילים גם מבחינה תפעולית ולכן ניתן להשתמש בהם רק במקרים חריגים בלבד.

מגרש המאפשר ריבוי של כניסות נגישות ונפרדות לאוכלוסייה המיוחדת

רצוי ליצור מספר דרכי גישה למרכז, בחלקן נפרדות. לדרישה זו השלכות על צורת המגרש הנבחר:

הערות	תאור	כניסה
הבולטת ובהירה ביותר ארכיטקטונית.	כניסה למשתמשי המרכז, תאפשר תנועה נגישה ומוגנת אקלימית ובלתי מופרת.	ראשית
	כני"ל, חניית רכב ללא הפרעה לתנועה מוגנת	חניית רכבי הסעה
	נפרדת, אינה מפריעה לתנועה או פעילות	כניסת שרות
	לכיוון שטחים ירוקים או פונקציות משולבות	יציאה לשטחים סמוכים (אופציונלי)

תינתן עדיפות לדרכי להגעה לאוכלוסיית היעד, המשמעות המעשית היא: שהדרך הנגישה והקלה ביותר תיועד לאוכלוסיית זו. אין לשלב בדרך זו את דרכי האספקה או השירות. עקרון זה הוא חלק מהנגשת המבנה.

חניה

יש להקצות שטחים לחנייה רכב הסעה ולרכבי צוות

שטח מגרש
כשני דונם

ב. נגישות

דרכי ההגעה למיל"י, המבנה, השטחים הפתוחים וכל רכיב אחר יונגשו **פיסית וחושית** בהתאם לדרישות הכלליות ותוך התאמה נוספת לאוכלוסיית היעד. דרכי הגעה למרכז יונגשו להולכי רגל, לנוסעים בתחבורה ציבורית ולא להאלה המגיעים בהסעות או ברכב פרטי. יש לבדוק את נגישות דרכי ההגעה למרכז מעבר לגבולות המגרש. יש להקצות שטח נפרד לרכבי ההסעה. אזור זה ימוקם בפנים המגרש בסמיכות לכניסה הראשית, כאשר המעבר ממנו למיל"י יהיה מוגן אקלימית. הורדת הנוסעים תהיה חופשית ובטוחה. כל הדרכים יהיו נגישות ומוגנות אקלימית ככל האפשר, זאת על פי התקנים והנורמות המקובלות.

ג. דרישות ארכיטקטוניות עיצוביות כלליות:

המבנה, החצרות, דרכי הגישה וכל חלק אחר של המבנה ורכיביו יותאמו בראש וראשונה לאוכלוסיית היעד המאפיינת בקשיי תנועה ואוריינטציה (פיסיים וקוגניטיבי). דרישות אלה מהוות הרחבה של הדרישות הכלליות למבני ציבור. התכנון המוצע יעמוד גם בכל שאר הדרישות המוגדרות בחוקים תקנים ונורמות מקובלות. התכנון של טיפוס מבנה זה כרוך בראש וראשונה בפתרון נגישות ובטיחות מותאם לאוכלוסייה הספציפית, **יש להסתייע ביועצי נגישות ובטיחות לצורך התכנון**.

כפי שכבר תואר לעיל **ההנגשה היא עיקר תכנוני מוביל** החל בבחירת המגרש, בסכמה הארכיטקטונית, פרטי המבנה, תכנון החצרות, שטחי חניה וכו'. באופן כללי מומלץ על סכמה ארכיטקטונית בהירה ופשוטה, מפלסים מישוריים ללא הפרשי גובה, תאורה טבעית ואחידה, איוורור טבעי ברמה גבוהה (מעל למקובל), שימוש ברכיבים המתאימים לתנועה בעזרת הליכונים, כסאות גלגלים, (בצמוד למלווים), וכו'. מומלץ להשתמש בחומרים צבעים וצורות מגוונות על מנת לסייע להתאמת המבנה ליכולות הקוגניטיביות והפיסיות של אוכלוסיית היעד.

בטיחות: התכנון יתחשב בקשיי אוכלוסיית היעד. בין השאר יש להמציא אמצעי גילוי, התראה וכיבוי י על פי הדרישות המחמירות ביותר. כמו כן יש לדאוג לדרכי מילוט שאפשרו פינוי מהיר ובטוח.

ד. סוג המבנה הרצוי למיל"י

המבנה המומלץ למיל"י הוא מבנה חד קומתי, בהיר ופשוט מבחינת המערך הארכיטקטוני ומשולב חצרות ושטחים פתוחים. אופציונלית ניתן לאפשר שילוב פונקציות נוספות במבנה:

מבנה	פירוט
מבנה חד קומתי	מתאים מבחינת נגישות פיסית לאוכלוסיית היעד
בהיר מבחינה ארגון התכנית	קשיי תנועה ואוריינטציה של האוכלוסייה מחייבים <u>מבנה פשוט ובהיר</u> שיאפשר את זיהוי ברור של האגפי הבניין השונים. דרישה זו מחייבת סכמה ארכיטקטונית פשוטה ובהירה. יש להימנע ככל האפשר ממערך מסדרוני. מסדרונות יהיו רחבים במיוחד יוארו טבעית, תוך הימנעות ממכשולים וגיאומטריה מורכבת. דרישות אלה יבואו לביטוי בתכנון הארכיטקטוני של הבניין.
חצרות	החצרות יהוו חלק אינטגרלי של המבנה וניתן יהיה להשתמש בהם לפעילויות שונות. יש להתאים גדלים ומיקום לאופי הפעילות לתנאי האקלים, המיקרו אקלים והסביבה הקרובה. יש להתחשב בצרכי האוכלוסייה הייחודית ולייצור חצרות נגישות מוצללות ומוגנות מגשם רוח וכו'.
משלב פונקציות שכונתיות (אופציונלי)	אפשרות שילוב פונקציה נוספת במבנה, לדוגמה: קפיטריה, מספרה וכו'. גישה נוחה וברורה אל הפונקציה המשולבת אפשרות הפעלה במשולב או במנותק מפעילות המרכז

ה. דרישות ארכיטקטוניות לחלקי מבנה ספציפיים :

מבואה

המבואה תשמש למפגשים בין אישיים בין שעות הפעילות. ניתן לשלב בה פינות קריאה, מחשב, קפיטריה וכו'. מבחינה ארכיטקטונית המבואה משמשת כחלל חשוב להתמצאות בבנין למשתמשים ולמתארחים כאחד. המבואה צמודה לכניסה הראשית, לחדר המנהל הצוות והמזכירה, וממנה ניתן להגיע לפונקציות הציבוריות ופונקציות המשולבות. מומלץ להצמיד את המבואה הן לחצר הפעילה והן לשקטה. שטח כ 50 מ"ר

מנהל – מזכירות – צוות

שני חדרים צמודים, סמוכים למבואה ובנקודה המאפשרת צפיה ופיקוח על כניסות, חצרות ופנים הבנין. מיקום ליד פינת המתנה. שני חללים בשטח של כ 18 מ"ר. מזכירות עם פתח לחלל המבואה.

חדר אוכל – מטבח – מחסן מטבח

משמש כיחידה פונקציונלית אחת. שטח כולל 125 מ"ר נטו ל חלוקה גמישה. קשרים תפקודיים וויזואליים בין פונקציות ואגפים סמוכים. חלונות ודלתות מותאמים. תאורה טבעית בחדר אוכל, גישה לחצר, אפשרות הוצאת דברי מאכל ישירות ממטבח לחצר. מחסן ומטבח עם יציאה לדרך שרות נפרדת. ח.אוכל יכול לשמש להרצאות אירועים וכן. אבזור אקוסטי ואור קולי ישולב בתכנון. בצמוד לחדר האוכל ימוקמו שירותים.

הערות	חלונות	דלתות	סמיכות	מומלץ	
				מ"ר	
יציאה לחצר צפונית ודרומית	מונמכים	2/110, מנגנונים מותאמים	חצר מבואה	85	חדר אוכל
יציאה עצמאית לחצר		110	מחסן, חצר	40	מטבח + מזווה
כני"ל +ולדרך שרות		110	דרך שירות נפרדת		
				125	סה"כ

חדרי פעילות:

גדולים (חדרי קבוצה)

סה"כ שטח 160 מ"ר נטו .
ניתן ליצור 4 חללים שווים כ"א בשטח של 40 מ"ר לפעילות קבוצתית (חדרי קבוצה), לחלופין
ניתן לחלק את השטח על פי סוג פעילות (לקבוצות גדולות, וקטנות) .
גיאומטרית החדרים תאפשר מעבר נוח כולל תמרון בעגלות נכים.
דלתות רחבות (100 פ.אור). יציאות ישירה לחצרות. חלונות נמוכים, מנגנוני פתיחה נמוכים. תאורה טבעית רצוי צפונית, אך ניתן להפנות לכיוונים נוספים. דלפקים ומשטחים מונמכים.
אקוסטיקה מבוקרת. ריצוף מתאים לתנועה עם הליכונים.
גישה ישירה, נוחה ומבוקרת לשירותים דרך לחלל ביניים.
אבזור אקוסטי ואור קולי ישולב בתכנון.
סמיכות למחסן .

חדרי פעילות קטנים:

סה"כ שטח 45 מ"ר ע"פ הפירוט הבא

חדר פעילות אינדיבידואלי

שטח נטו 10 מ"ר.

חדר מנוחה

שטח נטו 10 מ"ר. שתי מיטות, אזור שקט.

חדר טיפוח החן (אופציה)

שטח נטו 10 מ"ר, בולט במערך הבנייני נגיש ממבואת כניסה יש להבטיח פרטיות (חולץ לחצר אחורית וכו')

חדר סנוסלן (אופציה)

15 מ"ר. מיקום חופשי.

מחסנים/תאי ניקיון:

מחסן לחדרי פעילות / תעסוקה : שטח 15 מ"ר. מעברים רחבים, אחסון עיקרי בגובה נמוך
מחסן כללי : 10 מ"ר. מיקום לבחירה.
תאי ניקיון : 3 תאים, כ"א בשטח של 2 מ"ר מפוזרים בחלקי הבנין, סה"כ 6 מ"ר

מסדרונות

מומלץ להימנע ממערך מסדרוני
להימנע ממסדרונות ארוכים
מסדרונות מוארים טבעית, ריצוף עם פסי הולכה, פסי הגנה, וכו'
רוחב מסדרון 1.80 מ' נטו מינימום, רצוי לשלב נקודות ישיבה/ מנוחה בהרחבות מסדרון.

חדרי שירותים :

6 אסלות ל 50 משתמשים . 50% מותאמים כשירותי נכים. גודל תאים : נכים 200/300 ,
רגיל 130/200.
קבועות ואביזרים מותאמים למזדקנים (גובה אסלות, מאחזים וכו')
חדרי שירותים מאווררים טבעית ברמה גבוהה, מומלץ חלונות גדולים מעל למקובל.
חדרי השירותים ימוקמו בשלושה מקומות :
ריכוז אחד : נשים/ גברים : 4 אסלות ליד פונקציות ציבוריות : חדר אוכל/מבואה
ריכוז שני : נשים/ גברים : 2 אסלות ליד ובין חדרי טיפול
שירותי צוות : תא אחד באזור מנהלה.

מקלחות:

שני תאים ליד חדר מנוחה וחדרי פעילות ובצמוד לחדרי שירותים.
גודל תא 180/200

חצרות

צמודות לרוב חללי המרכז.
נגישות, מוצללות, מוגנות גשם, רוח וכו'
אפשרות לגינה טיפולית או למיקום פונקציות טיפוליות אחרות

ו. תוכנית כמותית - שטחים בנויים

(למרכז של 50 איש):

שטח נטו	פונקציה
50	מבואה
18	מנהל - מזכירות - צוות
125	חדר אוכל - מטבח - מחסן מטבח
160	חדרי פעילות
45	חדרי פעילות / מנוחה קטנים
31	מחסנים / תאי ניקיון
30	שירותים
10	מקלחות
470	סה"כ
680 מ"ר	ברוטו 1.45 X
	מבנה דו קומתי
45	תוספת מעלית + מדרגות
725 מ"ר	

ז. יחס שטח בנוי / פנוי :

שטח בנוי נטו 470 מ"ר

יחס ברוטו נטו 1.45

חניות 200-300 מ"ר

חצרות 400 מ"ר

קוי בנין 400 מ"ר

סה"כ שטח מגרש בין דונם וחצי לשני דונם

מדינת ישראל
משרד הרווחה
האגף לטיפול באדם המפגר
השרות לטיפול בקהילה

